

Uppståndelse i Bårslöv

I höstas slogs portarna upp för det nya filialpostkontoret Helsingborg 20 i Bårslöv. Det var 68 år sedan sist. Bårslövs postala historia är lite brokig. Under drygt ett decennium vågade många människor inte besöka posten. De hyste nämligen "en till fruktan gränsande respekt" för poststationsföreståndaren – som tillika var kronolänsman.

Kanske var det därtför postområdeschefen Karl Claesson som förrättade invigningen så:

– Vi vill ha en familjär stämning på posten, det tjänar både kunderna och de anställda på. Lokalpostmästaren Gun Johansson – som inte är den skräckinjagande typen – och postkassör Ann-Marie Hedenborg var också förtjusta över de ljusa och trevliga lokalerna.

Invigningen var alltså en återinvigning. Redan den 1 januari 1875 inrättades nämligen en poststation i Bårslöv och den levde kvar fram till den 1 juli 1910. Den förste föreståndaren blev kronolänsman Lars Sjöström och poststationen inhystes i hans gård – Södergård väster om kyrkbyn. Årsarvodet uppgick till 250 kronor.

Men det var inte bra med en poststation i församlingens västra utkant. Man ville flytta den till en mer central plats. 1880 skrev kommunalstämman till postinspektionen i Malmö och begärde detta. Som ett starkt argument framfördes också, "att flera församlingsbor hysa en till fruktan gränsande respekt för Kronolänsmannen, som även är poststationsföreståndare. Följden är att högst få personer anlita poststationen. De övriga föredraga att hämta sin post

i Raus, Påarp eller Wallåkra".

Det blev emellertid avslag på framställningen. Först den 1 oktober 1886 blev poststationen flyttad till folkskolan i Attarp. Föreståndare blev nu folkskollärare Lars Gustaf Broomé.

Avstod en del av arvodet

År 1897 var det kritiskt. Då ville postinspektionen i Malmö dra in poststationen i Bårslöv. Anledningen var dålig lönsamhet. För de senaste fyra åren hade över-skottet uppgått till endast 17 kronor och 84 öre och det ansågs för magert. Då beslöt emellertid kommunalstämman att bidra med 50 kronor per år till omkostnaderna. Vidare anmälde föreståndaren Broomé att han fr o m 1898 års ingång avstod från 10 kronor per kvartal i arvode.

Hösten 1908 var det oroligt igen. Då klagade man på att posten kom så sent på dagen. Postföraren från Raus hade först utdelning av löspost öster om Raus och det gjorde att han oftast var försenad. Han skulle komma kl 16.00 men var i regel en till två timmar försenad. Korrespondenterna som väntade blev naturligtvis förtretade. För de fyra barn som delade ut posten på väg hem från skolan, blev dagen lång. De slutade skolan

Posten i Bårslöv har återuppstått efter 68 år. Ann-Marie Hedenborg, i v. och Gun Johansson myser över sina nya fina lokaler tillsammans med Karl Claesson, som förrättade invigningen.

omkring halvfyra på eftermiddagen och fick då vänta tills posten kom mellan fem och sex. Sedan fick de på mörka vägar treva sig hem och på vägen dela ut posten. "Det hemarbete som skolan av dem fordrar blir då oftast försummat", står det i en skrivelse.

Man ville ha posten via Gantofta. Då skulle den komma till Bårslöv redan kl 15.00 vilket skulle innebära en avsevärd tidsvinst. Och så blev det. Postföraren hette Ludvig Julius Örtberg. Han var enligt uppgift stark och nykter.

Tiden ute

Invånarna i Görarp och Södergård fick lantbrevbäring från Raus. Sysslan sköttes av Åbodottern Johanna Karolina Johansson efter särskild prövning av Generalpoststyrelsen. Det var nämligen mycket tveksamt om en kvinna skulle kunna vara lantbrevbärrare.

Men den 1 juli 1910 var tiden ute för Bårslövs poststation. Frimärksförsäljningen uppgick under det sista halvåret endast till 222:42 kronor. En annan orsak till nedläggningen var bl a att föreståndaren Broomé blivit redaktör för veckotidningen Reformatorn och skulle bosätta sig i huvudstaden.

Skomakare Peter Borgström blev lantbrevbärrare på en linje Attarps skolhus – Gantofta poststation, Görarp – Bårslöv – Attarps skolhus. I stort sett bibehölls lantbrevbäringen på detta sätt fram till 1969 då lantbrevbäringen i stället utgick från Råå. När nybebyggelsen vid Bårslövs kyrka vuxit till sig gick man över till stadsbrevbäring som 1973 fick sin utgångspunkt från den nya postterminalen. Adressen blev då Helsingborg.

Claes Svensson

120 000 L-brev

120 000 lördagsförsändelser (vanliga brev, postkort, A-trycksaker, A-varuprov och postanvisningar exklusive ass. rek och postförskott) lämnades in i hela landet under torsdagarna och fredagarna i oktober och november månad förra året. Lördagsförsändelserna ökade från 51 000 i oktober till 69 000 i november. 24 000 av de två månadernas sammanlagda lördagspost var tjänsteförsändelser.

Erik Lindgren

Posthistoria från några skånska lantpoststationer

Del 2, Malmöhus län

Innehåll

Förord	sid 1
Kronobrevbäringen	3
Blentarp	5
Bårslöv	7
Domsten	11
Dufeke	12
Fjelie	13
Glumslöv	14
Hittarp	18
Sankt Ibb	19
Skåne-Ask	20
Konga postombud	22
Stora Herrestad	23
Svensköp	24
Vallarum	25
Viken	28

Copyright Erik Lindgren

Posthistorisk skrift 391

Förord

I min strävan att försöka berätta något om postens utveckling på svenska landsbygdsorter försökte jag till en början att gå fram häradsvis. På grund av läsares önskan att få uppgifter om enstaka orter eller om orter utmed järnvägar gick jag efter några år från mitt ursprungliga indelningssätt.

Detta har så småningom lett till att vissa vakuumpoststationer uppstått på olika håll i landet. Min avsikt att skriva något om varje postanstalt utanför stadsområden kan delvis fullföljas, om jag täcker upp enstaka orter, som så att säga blivit över efter tidigare vald indelning.

I vissa fall har jag på sistone valt att även täcka uppkomna vakuumpoststationer häradsvis, men nu har funnit att det finns ännu några skånska landsbygdspoststationer, som jag inte berört i något sammanhang. Några av dem har jag berättat om i posthistorisk skrift 390 och några berörs i denna skrift.

Det blir åtskilliga hopp i geografin när jag nu försöker ägna detta häfte åt de "överblivna" poststationerna. Jag får hjälp av arkivhandlingarna från mitt arbete med skriften till postverkets 350-årsjubileum. Tack vare Postmusei bevakning av dessa behöver uppgifterna inte bli alltför knapphändiga. Med hjälp av anteckningar om diarie- eller arkivnummer i den löpande texten hoppas jag att intresserade läsare kan få mera information med kompletterande detaljer även från Riksarkivet, där de handlingar nu förvaras, som tidigare fanns i postens centralarkiv.

För läsarnas synpunkter på detta häfte är jag tacksam. Växjö i maj 2000.

Erik Lindgren
Blåbärsvägen 4
352 45 VÄXJÖ

Kronobrevbäringen

Flera av de poststationer som berörs i denna skrift öppnades med 1875 års ingång på grund av att postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen. Sammanlagt tillkom vid detta tillfälle ca 600 poststationer inom landet. Kronobrevbäringen som därmed upphörde var ett nät för regeringens förbindelser med de olika landsändarna.

Detta nät hade en vid förgrening, när postverkets linjer började byggas ut. Postverkets till en början mycket glesa nät var otillräckligt och kunde i många fall inte användas för befordran av brev mellan exempelvis landshövding, kronobefallningsmän och präster.

Det betydligt äldre och mera finmaskiga kronobrevbäringsnätet blev efter hand på åtskilliga punkter sammanlänkat med postverkets riksnät, när detta växte fram. Därför kunde kronobrevbäringen utnyttja detta nät på vissa delsträckor, ofta längre än det egna finmaskiga. Postverkets vidare utbyggnad efter dess tillkomst 1636 innebar således en lättnad i kronobrevbäringens organisation.

Efter remissbehandling följde en proposition till 1873 års riksdag, enligt vilken postverket skulle anordna nya postgångar. Överenskommelser om sådana hade träffats preliminärt med länsstyrelserna. Därigenom blev den organisation i form av kronobrevbäring som dittills funnits som en länk mellan bl a kronofogde, länsmän, häradshövdingar och nämndemän inlemmad i det allmänna postnätet. Detta skulle dessutom kompletteras med poststationer, "en i varje socken, om så behövdes".

På tre år, räknat från 1874, ökade därigenom antalet poststationer i hela landet med ca 1300. Ändå kom många socknar att känna sig förfördelade genom att de inte fick egna poststationer.

Omorganisationen blev dyrbar för postverket. Redan i september 1875 började man undersöka vilka möjligheter till besparing som fanns och i en framställning till regeringen ett år senare sökte poststyrelsen sanktion för att pröva "vilka stationer, som i anseende till synnerligen obetydlig rörelse, böra indragas". Därmed togs det första steget till lantbrevbäring, en nyhet som introducerades 1878. Innan man kom så långt hade några av de minsta poststationerna blivit indragna. Ersättningen blev då lösväskor som utväxlades med närmast belägna poststation.

I förberedelser för kronobrevbäringens avskaffande skickade poststyrelsen cirkulärskrivelser till landshövdingarna den 20 februari och den 30 maj 1873. Länsstyrelsen i Malmö lämnade i brev till poststyrelsen under 1874 kronofogdarnas "yttranden och förslag rörande de åtgärder som till den ordinarie kronobrevbäringens ersättande med nya postgångar borde vidtagas".

Poststyrelsen prövade dessa förslag och meddelade i ett brev den 17 december 1874 till länsstyrelsen i Malmö sitt beslut att inrätta vissa specificerade nya postgångar och poststationer. De rörde sig i denna omgång om 32 nya poststationer och ett antal gång- eller körposter inom de fem härader som kom i fråga i denna etapp.

Det skulle snart nog visa sig att man tagit till i överkant i vad gäller antalet poststationer inom fögderiet. Ett "besparingscirkulär" från poststyrelsen i september 1875 anmodade postförvaltarna att rapportera utfallet av de nya poststationerna. Inom Skåne fanns bara ett fåtal exempel på poststationer som i följd därav blev indragna. Vårre blev det ett par år senare, när lantbrevbäring infördes. Bland de poststationer som drogs in i samband med denna reform finns exempel i denna skrift, Duveke och Glumslöv.

		Tågarp—Dufeke—Kägeröd— Sannarp—Röstänga. (Från den 1 januari 1876.)							
		Gångpost:							
M. F.	—	7,30	f. m.	0,7	Tågarp poststation	O. S.	8,45	—	f. m.
M. F.	9,15	9,30	f. m.	0,7	Dufeke d:o	O. S.	6,45	7,0	f. m.
M. F.	11,15	11,30	f. m.	1,0	Kägeröds d:o	O. S.	—	5,0	f. m.
		Kärpost:				T. L.	8,0	—	e. m.
M. F.	12,45	12,45	e. m.	0,4	Konga	T. L.	6,45	6,45	e. m.
M. F.	1,15	1,30	e. m.	0,1	Sannarps poststation	T. L.	6,0	6,15	e. m.
M. F.	1,35	1,35	e. m.	0,7	Ask	T. L.	5,55	5,55	e. m.
M. F.	2,30	—	e. m.	0,7	Röstänga poststation	T. L.	—	5,0	e. m.
				3,6					

1874-01-01—
(Felaktigt namn Blentorp under första åren)

Blentarp

I detta avsnitt rör vi oss inom den del av Skåne, där kronobrevbäringens reformen infördes tidigt. En poststation öppnades med 1874 års ingång i Blentarp, där handlanden Jacob Bruhn fick äran att ta ansvar för denna. Han fick inledningsvis 100 kr i årsarvode men lyckades efter framställning få det höjt till 150 kr enligt poststyrelsens beslut den 3 december 1874.

Det var ursprungligen avsett att posten till Blentarp skulle sändas från Ystad men det gick inte att få något antagligt anbud vid entreprenadauktionen. Till en början befordrades postens därför med gästgivareskjuts. Läget stabiliserades genom komplettering med en gångpostlinje till Blentarp från Skurup, där en poststation öppnades den 15 december 1874. På den 1,5 mil långa sträckan via Slimminge fullgjordes postföringen två dagar i veckan i varje riktning. Senare tillkom en postföring mellan Lund och Blentarp.

I samband med planering för lantbrevbäring tillstyrkte länsstyrelsen den 8 april 1878 i ett brev till poststyrelsen bland annat kronofogdens förslag, att lantbrevbäring skulle inrättas på en 1,3 mil lång linje från Sjöbo till Blentarp över Ilstorp och Sövde med samtidigt indragning av poststationen Sövdeborg. Denna hade öppnats nära nog tre år senare än den i Blentarp. Förslaget förverkligades från februari 1879 (posthistorisk skrift 157). Risker för att poststationen i Blentarp skulle dras in lyckades Bruhn få bort genom att acceptera ett till 125 kr sänkt årsarvode från juli 1879.

Han satt ändå inte helt säkert i sadeln, som man säger ibland. Vid kommunalstämman med Everlöf den 24 maj 1880 behandlades en fråga som gällde ett förslag att flytta Blentarps poststation till Everlövs kyrkby. Bland de skäl som anfördes för detta framhölls i protokollet

"1) att Blentarps annexförsamling och kommun har moderförsamlingen Sövdes poststation på ett avstånd av endast en fjärdedels mil och 2) att då således två poststationer finnes inom ett så litet område som nämnde pastorat det vore vida större skäl för inrättande av poststation i Everlöf, som med sina många hantverkare, handlande och tjänstemän som till följe av sitt läge varest ej blott många vägar från olika väderstreck stora tillsammans, utan

stora allmänna stråkvägen mellan Ystads-Eslövs och Malmö-Ystadsbanorna, nämligen mellan Bjärsjölagårds och Skurups stationer stryker fram, har för sin utveckling ojämförligt större behov av poststation än Blentarp, varest ingen tjänsteman finnes eller har sin post och där på senare året ett oerhört slarv med brevs expedierande till och från Everlövs kommun ägt rum, så att tjänstemän nödgats för sina tjänstebrevs säkra och hastiga befordran sända express ända till det två och en halv mil härifrån belägna Lunds postkontor".

Pastor Emil Ström drev också frågan om flyttning av poststationen till Everlöv genom ett privat brev till poststyrelsen. En grupp Blentarpbor gav moteld i ett brev till poststyrelsen den 5 juni 1880 och poststationsföreståndare Jacob Bruhn avvisade i ett brev den 30 juni alla anklagelser. Sedan postmästaren i Lund uttalat sig till Bruhns förmån i ett yttrande den 16 juli 1880 beslöt poststyrelsen den 19 juli om "ej annan åtgärd f n än att postmästaren i Lund anmodas till Kungl. Poststyrelsen göra anmälan ifall anmärkning mot Bruhns förhållande i tjänsten förekommer".

Folkskollärare Bengt Lundgren övertog poststationen den 1 april 1893, följd av handlanden Ola Andersson Lundin i april 1900. Därmed var det åter möjligt att utträta postärenden i samband med affärsbesök, något som fortsatte genom att poststationen blev kvar i slakten, Alfred Martin Lundin (1909-1958) och Vera Evy Lundin (1958-1975).

Ett tiotal år efter att Evy tagit över var poststationen nedläggningshotad i en av poststyrelsen anbefalld översyn. Poststationen var då inrymd i det nybyggda kommunalhuset. De preliminära planerna enligt distriktets rationaliseringsplan omfattade ersättning av poststationen med lantbrevbäring från Sjöbo.

Denna punkt på rationaliseringsplanen realiserades inte. I stället utvecklades det hela så, att brevbäring infördes i Blentarps samhälle i oktober 1975. Genom en över hela landet genomförd organisation med avveckling av poststationerna fick fru Lundin då titeln stationsmästare. Den formella beteckningen för poststationen blev "C-postexpedition".

Utvecklingen blev fortsatt positiv och i januari 1983 invigdes nya lokaler för posten och distriktsköterskemottagningen med bl a gemensamma personalutrymmen. "Det här är en bild av det nya samhället" framhöll generaldirektör Bertil Zachrisson i sitt invigningstal. Föga torde han ha anat det följande decenniets utveckling som medförde att postkontoret blev Post-i-butik hos Matnära på Skurupsvägen i Blentarp

1875-01-01--1910-06-30

Bårslöv

Bårslöv var en av de tolv orter inom Luggude härad som fick egna poststationer i anslutning till kronobrevbäringsreformen. Inom Luggude, Torna, Rönnebergs, Onsjö och Harjagers häraderna genomfördes denna reform med 1875 års ingång, medan andra delar av Skåne upplevde motsvarande förbättring av postgången i senare etapper. I en tidig grupp av "kronobrevbäringspoststationer" ingick från 1874 års ingång förutom Blentarp enligt föregående avsnitt även de i Dalby, Fjelie, Löddeköpinge, Saxtorp och Veberöd.

Till Bårslöv kom från reformens genomförande posten via en ny gångpostlinje som gick österut från Raus och slutade i Ekeby. I Bårslöv utsågs kronolänsmannen Lars Sjöström till föreståndare för poststationen, förlagd till hans bostad i Södergård väster om kyrkbyn. I mångas ögon var detta orätt. Redan i kommunalnämndens sammanträde den 31 januari 1874 hade man inriktat sig på att poststationen skulle förläggas till själva Bårslövs by (protokollsutdrag på nästa sida).

Det var vanligt att befattningen som poststationsföreståndare gavs åt länsmän eller till och med kronofogdar, varvid deras bostäder blev poststationens lokal utan särskild hänsyn till allmänhetens eller ens de lokala företräddarnas önskemål. Det skulle också senare visa sig att strid uppstod kring valet av plats för Bårslövs poststation.

Vid kommunalstämman med Bårslövs församling i skolhuset den 27 mars 1880 behandlades sålunda ett förslag om flyttning av poststationen från länsmannens bostad till Bårslövs folkskola i Attarp. Under behandlingen av ärendet uttalade stämman bl a följande:

"Belägen i yttersta västkanten av den en hel mil långa församlingen kan poststationen ej användas med fördel av andra än några få närboende personer, varför också östra delen av församlingen hämtar sin post från Vallåkra station, och den mellersta och mest befolkade delen av församlingen hämtar sin post från Påarps station".

Utdrag af Protokollot hållet vid
Bårslöfs Loebers Kommunalnämnds
sammanträde den 31de Januari 1887.

§. 4.

Med anledning af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes
i Länet Kungörelse den 31de säll. Decemba, beslut. Kommu-
nalnämnden förstå att i händelse Poststation komma att
inrättas inom socknen, den borde förläggas i Bårslöfs by
i närheten af kyrkan. - Att förstå Poststationen hade hos
Kommunalnämnden sig anmäla Entrepren Pastorikan
Lovisa Anglin boende i Bårslöfs Prestgård; och ville
Kommunalnämnden henne till befattningen förorda

Som Öfvann

Justerat Per Nilsson
Per Andersson Sal Johnsen Ordförande

Rätt utdraget intygas

Per Hansson

Det mycket omfattande protokollet, delvis citerat på sid 7, som också innehåller en reservation av den vid stämman närvarande kronolänsman Sjöström, lästes upp från predikstolen i Bårslövs kyrka den 29 mars 1880 av tjänsteförrättande pastorn M G Ekdahl. Nu var det dags för de postala myndigheterna att ta ställning.

Generalpoststyrelsen avfordrade poststationsföreståndare Sjöström en förklaring. Denna lämnade han i en mer än fem foliosidor lång skrivelse. Ett enda skäl kunde han finna för bifall till önskan om att flytta poststationen, nämligen att den inte låg i byn med det namnet. Men det skulle den inte heller göra om den flyttades till skolan i Attarp, framhöll han.

Länsstyrelsen begärde ett uttalande av kronofogden J Ekelund i Görslöv. Denne anslöt sig till Sjöströms skrivelse och anförde att yrkandet om stationens flyttning borde lämnas utan åtgärd. Bl a skrevs följande: "Skulle en sådan flyttning bliva beslutad och komma till stånd, torde med säkerhet kunna antagas, att postanstalten inom socknen icke kan bära sig utan måste snart nog indragas".

I sitt eget yttrande till generalpoststyrelsen höll landshövdingen inte oväntat sina kronobetjante om ryggen. Slutet på visan, som man säger ibland, blev att lantbrevbäring inrättades mellan Raus och Attarp och kronolänsmannen accepterade nedsättning av sitt arvode som poststationsföreståndare från 250 till 200 kr per år.

Men allmänheten tyckte inte om att besöka poststationen i länsmansbostället och de flesta undvek att utträtta sina postärenden där. Lantbrevbäraren anmälde upprepade gånger att han utsattes för trakasserier. Det var bäddat för nya försök att få poststationen flyttade till "rätt plats".

Vid kommunalstämman i folkskolan den 31 augusti 1885 kom frågan upp på nytt. Anders Svensson i Attarp och Nils Persson i Bårslöv no.9 utsågs att hos poststyrelsen begära flyttning av poststationen. De fullgjorde sitt uppdrag genom en framställning, daterad den 24 februari 1886. Bl a erinrade de om framförda "klagomål över poststationsföreståndarens, kronolänsman L Sjöströms sätt att behandla såväl allmänheten som lantbrevbäraren i fråga om försäljning av frimärken".

Under de sist förflutna åren hade lantbrevbäraren lämnat post som var adresserad till de central boende bårslövsborna till skolläraren. Denne hade fått sköta om den vidare distributionen. I brevet påtalades därför att "skolläraren Broomé i Attarp, som i fem år utan ringaste ersättning mottagit och utdelat församlingens post, antagligen icke längre kan förmås att fortsätta därmed, enär han inser, att icke någon fördel genom denna hans uppoffring av tid och

bekvämlighet kan beredas honom och icke heller den garanti och bekvämlighet, som församlingen väntat, då däremot länsmannen sitter med stora inkomster och icke har med församlingens postgång annat att göra, än att avstämpla avgående brev, är jämförelsevis väl avlönad".

Avslutningsvis uppgav sig de utsedda företrädarna för socknen vara "övertygade därom, att det icke kan vara Kungl. Generalpoststyrelsens avsikt att uppehålla en poststation endast till förmån för ett fåtal av församlingens befolkning".

Postinspektör Hugo Winroth i Malmö, som fem år tidigare hade motsatt sig flyttning av poststationen, hade nu en annan uppfattning och anförde i sitt remissvar den 3 maj 1886 till poststyrelsen, att han efter resa till Bårslöv funnit flera skäl som talade för "att poststationen i Bårslöv från den plats, varest den för närvarande är belägen eller å poststationsföreståndaren kronolänsmannen L. Sjöströms egendom Södregård (Görarp) förflyttas till såsom petitionärerna föreslagit, Bårslövs folkskola i Attarps by".

Han framhöll också att poststationen i huvudsak användes för föreståndarens egen tjänstebrevskorrespondens delvis "på grund av det mindre vänliga och tillmötesgående sätt, varpå bemälda poststationsföreståndare skulle bemöta vederbörande korrespondenter, ävensom de personer som bestrida lantbrevbäringen".

Ny gav sig kronobetjäningen inte utan vidare. Kronofogde Ekelund begärde i ett brev den 8 juni 1886 att poststationen skulle finnas kvar i Görarp och namnändras till Södregård. Poststationsföreståndare Sjöström kom med en lång inlaga till egen fördel. Om än under protester i väl valda ordalag gav emellertid länsstyrelsen efter för postinspektörens önskemål och poststationen flyttades den 1 oktober 1886 till folkskolan i Attarp. Där blev folkskollärare Lars Gustaf Broomé föreståndare med 200 kr i årsarvode.

Redan följande år kom poststationen i farozonen för indragning. Postinspektionen påtalade att den var föga lönsam. Inför indragningshot beslöt kommunalstämman att bidra med 50 kr om året och Broomé gick med på att hans årsarvode från postverket sänktes från 1898 års ingång till 110 kr.

Poststationen ansågs ändå vara olönsam och efter diverse förändringar, bl a med postföringen till dit, drogs poststationen in med juni månads utgång 1910. Till detta beslut bidrog även Broomés förändrade förhållanden. Han hade blivit redaktör för veckotidningen Reformatorn och flyttade till Stockholm.

En lantbrevbärare fick nu ersättas poststationens verksamhet enligt poststyrelsens beslut (diarienummer 1 b 730/1910). Skomakaren

Peter Borgström fick avtalet för den nya, omorganiserade lantbrevbäringen på en linje, anknuten till Gantofta poststation. Med efter hand smärre förändringar bibehölls linjen till 1969 men ändrades att från november 1969 utgå från Råå. I detta sammanhang ändrades för övrigt namnet för poststationen i Gantofta till Råå 3.

Bårslöv skulle så småningom åter få en postanstalt. Den 11 september 1978 öppnades där ett s k lokalpostkontor med namnet Helsingborg 20. Det var under en period, då centralbyråkraterna ännu höll kvar vid de svårförståeliga idéerna att låta satellitpostkontoren få samma namn som det förhållandevis närliggande större postkontoret. När man efter påtryckningar från bl a hembygdsföreningarna gav efter så småningom, fick ett antal postkontor efter hand tillbaka sina ursprungliga namn, så också Bårslöv.

Bårslöv är sålunda namnet på det postkontor som enligt 1990-talets stora förändringar ersatt postkontoret Helsingborg 20 med en s k post-i-butik hos ICA Nyckeln på Snödroppegatan i Helsingborg.

1945-06-01-1968-03-30

Domsten

Mitt emellan Viken och Hittarp längs Öresundskusten ligger Domsten. Detta fiskeläge lyckades få ett postombud den 1 augusti 1939. Omsättningen var så pass stor att postombudet efter ansökan kunde höjas till poststation den 1 juni 1945.

Till föreståndare antogs Märta Linnea Matsson, som haft ansvaret för postombudet sedan dess start. Sedan hon fått pension i juni 1967 uppehöll hon den vakanta befattningen tills poststationen kunde dras in med april månads ingång 1968. Ersättningen blev lantbrevbäring från Hittarp, detta enligt önskemål av Domstens byförening. Postens ursprungliga planering var att låta lantbrevbäraren utgå från Viken. Med senare års rationaliseringar blev det ytterligare förändringar i distributionsnätet.

1875-01-01–1879-01-31

Dufeke

Låt oss återvända till trakten öster om Raus, där jag i andra avsnittet av detta häfte berättat om Bårslöv. Ostsydost därom ligger Dufeke. Orten fick en av de 32 poststationer som kom till genom poststyrelsens delbeslut den 17 december 1874 i anslutning till kronobrevbäringsreformen.

Av 1872 års postortlexikon med ca 23.000 namn på socknar, egendomar, bruk och boställen "*till vilka någon betydligare brevbefordran äger rum*" framgår att de som bodde i Dufeke fick hämta sin post i Tågarp, där det fanns en järnvägspoststation sedan den 1 augusti 1865 (posthistorisk skrift 314).

Från 1875 års ingång behövde man sålunda inte besöka Tågarp för postärendena. Det gick bra att göra det i kyrkbyn, där skomakaren C P Lindberg utsågs till poststationsföreståndare med 250 kr i årsarvode. Socknen heter Halmstad, men det namnet kunde inte användas utan poststationen döptes till Dufeke. Det är den enda stavningsformen som förekommer på poststationen och i hembygdsfilatelisternas sällsynta stämpelavtryck på frimärken.

Det gick nämligen bara fyra år, innan poststationens saga var all. Länsstyrelsen i Malmö godkände nämligen i ett brev till poststyrelsen den 8 april 1878 förslaget till omorganisation av postanordningarna i samband med införande av lantbrevbäring. Enligt detta skulle "*nuvarande postföringen å linjen Tågarp-Dufeke-Kågeröd, 1.4 mil, förändras till lantbrevbäring som utsträcker till Halmstad och indragas poststationerna i Dufeke och Kågeröd*".

Förändringen genomfördes med februari månads ingång 1879. Till en början utgick lantbrevbäringen från Tågarps poststation onsdagar och lördagar. Mottagningsställen, formellt för tjänstebrev, men användbara även för privatpersoner som inte fick kontakt med lantbrevbäraren, anordnades i skolhusen i Halmstad och Kågeröd.

1874-01-01–1878-12-31
Namn Fjälje 1901-08-12–1944-08-31
Namn Fjelle 1944-09-01–1970-06-30

Fjelle

Till den förhållandevis lilla skaran av tidiga "kronobrevbäringspoststationer" i Malmöhus län räknar vi Fjelle. Den öppnades med 1874 års ingång och förestods av fjärdingsmannen Nils Andersson med ett årsarvode av 100 kr.

Under jämnt fem år fick han verka. Omsättningen var ringa och i det förslag till organisation av lantbrevbäringen som länsstyrelsen presenterade den 8 april 1878 på poststyrelsens anmodan hette det bland annat att poststationerna i Fjelle, Barsebäck och Saxtorp skulle dras in. Den lantbrevbäring som skulle ersätta bli a poststationen i Fjelle anordnades från Lund över Löddeköpinge till Barsebäck med utsträckning till Hofferup.

Poststationen hade redan den 31 januari 1876 föreslagits till indragning av postmästaren i Landskrona men fick sålunda en ytterligare nådatid och drogs in med 1878 års utgång.

Den återöppnades den 12 augusti 1901 med Nils Sigfrid Laurell som föreståndare och ett årsarvode på 120 kr. Nu stavades poststationens namn Fjälje.

Då fanns sedan drygt fyra år allmän trafik på den 11 km långa järnvägen mellan Lund och Bjärred. Till dess stationshus i Fjälje flyttades poststationen den 26 mars 1905 och befattningen som föreståndare övertogs av järnvägens stationsmästare Carl Emil Sjögren. När denne fick förflyttning till Södra Sandby den 2 april 1922, övertogs befattningen av Karna Göransson Wendt. Hon följdes vid 1936 års ingång av Gunborg Linnéa Wendt. Från mars 1937 var det Greta Viola Dalin Wendt som ansvarade för poststationen till dess att järnvägstrafiken lades ner i juni 1939.

Poststationen flyttades nu till affären, där Karla Petronella Andersson blev föreståndare, räknat från den 1 juli 1939. Hon fick uppleva poststationens indragning med juni månads utgång 1970, då ersättningen blev lantbrevbäring från Lund.

1875-01-01--1879-01-31
1990-10-01--
Post-i-butik Marketing Produkter

Glumslöv

Med fjärdingsmannen Per Ekelund som föreståndare öppnades en poststation i Glumslöv vid 1875 års ingång. Det var en av de många poststationer som kom till på grund av poststyrelsens beslut som redovisades den 17 december 1874 i ett brev till länsstyrelsen i Malmö. I ett brev blott 2½ år senare till poststyrelsen bekräftade länsstyrelsen de i samråd med poststyrelsen senare uppgjorda planerna på att införa lantbrevbäring. Punkt för punkt redovisades lantbrevbäringslinjernas sträckning och längd jämte angivande av vilka berörda poststationer som skulle dras in när lantbrevbäringen startade. I punkt 17 hette det:

"Postgången å linjen Wadensjö-Glumslöv-Wallåkra, 1,5 mil, anses böra ändras till en lantbrevbäringslinje Wadensjö-Säby-Glumslöv-Herslöv-Wadensjö med två turer i veckan, i sammanhang varmed indrages såväl Glumslövs poststation som postföringen Glumslöv-Wallåkra."

Väglängden för den nya lantbrevbäringen uppgavs till 2,1 mil och mottagningsställen för tjänstebrev skulle finnas i fjärdingsmännens bostäder i Säby och Glumslöv samt på kronolänsmanskontoret i Herslöv. Hur man skulle göra med privat post, det framgick inte av förslaget, men generellt gällde systemet att korrespondenterna fick passa lantbrevbäraren utmed färdvägen. På de flesta håll utsåg kommunalstämmorna s k kommunombud såsom förmedlande länkar mellan lantbrevbäraren och de korrespondenter som inte fick direkt kontakt med honom.

Den nya anordningen trädde i kraft med februari månads ingång 1879 och därmed var sagan all för Glumslövs första poststation. Efter omkring tio år började kampen för dess återinrättande. Man kan läsa om det i ett ärende som omfattar hela 25 sidor - förvarat i kopior på Postmuseum med nr 121 B i mitt arkiv. Nedan berör jag bara huvudpunkterna.

I kommunalstämman i Glumslöv den 12 maj 1889 uppdrogs åt kommunalnämnden "att hos Kungl. Generalpoststyrelsen ingå med ansökan, dels om poststation härstädes, dels söka utverka en sådan anordning för de allmännas nytta, att posten måste ankomma till Glumslöv minst 4 dagar i veckan i stället för det nu befintliga kronopostbudet som går 2 dagar i veckan, vilket kommunen icke har den ringaste nytta av".

Utdrag ur protokollat förnt vid Kom-
munalstämman i Glumslöv den 12 Maj
1889.

§ 2. Kommunalnämnden som ansåg det vara nödigt med en poststation i Glumslöv emedan det är den största landpost som utgår från Landskrona postkontor med stänne värdeförsändelser, dock utan den ringaste garanti sedan den uttännts från Landskrona till Glumslövs posthåd. På grund häraf uppdrag församlingen åt Kommunalnämnden att hos Kungl. Generalpoststyrelsen ingå med ansökan, dels om poststation härstädes, dels söka utverka en sådan anordning för de allmännas nytta, att posten måste ankomma till Glumslöv minst 4 dagar i veckan i stället för det nu befintliga kronopostbudet som går 2 dagar i veckan, hvilket kommunen icke har den ringaste nytta af.

Jens Olsson
Stämmans ordförande
J. Persson
J. Jönsson

uppläst i Glumslövs kyrka Söndagen
den 17 Maj 1889 af
L. Wallner

Ätt utdragit bebyggas Glumslöv som ofvann
Jens Olsson
ordförande

Kommunalnämndens ordförande Jöns Olsson fullgjorde sitt uppdrag nära nog ett halvår efter stämman. Han anhöll om en poststation i Glumslöv med minst 4 dagars postgång i veckan. Om man fick 6 dagars postgång, ville Glumslövs kommun själv sörja för postlokal och avlöna föreståndaren.

Under den följande remissbehandlingen tillstyrkte postmästaren i Landskrona, medan poststationsföreståndaren i Vadensjö var helt emot förslaget. Kronolänsmannen i Härslöv ansåg inte heller att någon poststation behövdes i Glumslöv, *"där ingen fabrik eller skeppsbyggeri finnes, endast ett mindre fiskläge"*.

En kompromisslösning föredrogs i kommunalstämman den 1 december 1889, innebärande bland annat att antalet postdagar skulle inskränkas till tre per vecka. Stämman överlämnade enligt protokollet *"till Kungl.Generalpoststyrelsen frågans avgörande till de bästa fördelar för Glumslöv, och vill vi tillmötesgå med att upplåta lokal samt avlöna poststationens föreståndare"*.

I sin redovisning till poststyrelsen den 31 mars 1890 föreslog postinspektör Hugo Winroth poststationens inrättande samt inrättande av gångpostföring tre gånger i veckan mellan Landskrona och Glumslöv samt lantbrevbäring tre gånger i veckan från Vadensjö över Viarps by, Herslöv, Hillesjö, Säby och åter till Vadensjö.

Poststyrelsen biföll efter ytterligare remissomgångar med smärre justeringar för tillämpning från den 1 oktober 1890. Handlanden Nils Persson antogs till föreståndare med åtagandet att utan ersättning sköta poststationen till 1892 års slut.

Han begärde i ett brev till poststyrelsen den 10 september 1892 att få skälig ersättning för sitt arbete. Därom tillfrågad uppgav postmästaren i Landskrona 200 kr vara ett lämpligt årsarvode för Perssons arbete. Formellt förelåg nu en uppsägning från Perssons sida och kommunalstämman den 6 november 1892 tog upp frågan om att fortsätta med bidrag till Persson för att sköta poststationen. Protokollet utmynnade i en hemställan till poststyrelsen att själv tillsätta och avlöna poststationens föreståndare.

Under tiden hade också postföringsfrågan blivit komplicerad men jag lämnar den delen av ärendet därhän. Vid en ny kommunalstämma den 18 december 1892 ville kommunen ikläda *"sig betalningsskyldighet till poststationsföreståndare, därest sådan skulle behövas utöver de 100 kr årligen, som Kgl.Poststyrelsen förklarar sig villig att utbetala fr o m 1893 års ingång"*. Poststyrelsen beslöt nu att årsarvodet skulle fastställas till 100 kr. Kommunen bidrog med ytterligare 100 kr under några år. När folkskollärare Jöns Olsson Holmer övertog befattningen med oktober månads ingång 1898

fick han 150 kr i årsarvode och kommunen gav inte längre bidrag. Det höjdes till 200 kr den 1 oktober 1907 och till 300 kr den 1 juli 1915 samt till 360 kr den 1 juli 1915.

Holmer var kvar så länge att han fick uppleva övergången till reglerad ersättning. När han avgick den 1 juli 1932, efterträddes han av trädgårdsmästaren Kristian Hjalmar Larsson och kunde vid sin pensionering den 1 oktober 1968 lämna över till vakansvikarien Ingrid Solveig Cederholm. Hon blev utnämnd till stationsmästare i Billeberga i maj 1971. Den därefter vakanta poststationsföreståndarebefattningen i Glumslöv gradhöjdes till stationsmästare den 1 maj 1973 i anslutning till ett över hela landet generellt ärende i samband med att begreppet poststationer avskaffades.

Formellt beslutades kort därefter att poststationsnamnet Glumslöv skall ersättas med Landskrona 8 (och Asmundtorp med Landskrona 7). Samarbetsnämnden i Landskrona kommunblock menade sig inte ha anledning att gå emot en sådan ändring men lokalt i Glumslöv blev det starka protester. Man återopade bland annat vikingatidens historia med Glum och Asmund, som seglade genom Öresund och landsteg i trakten för att idka åkerbruk och fiske. Det var troligen andra argument som avgjorde att postverket avstod från namndöden den gången.

Men bärigheten för Glumslövs postkontor (ny term från 1986) var dålig och den 27 september 1993 lämnades detta på entreprenad till företaget Marketing Produkter. Det var den enda intressenten, när posten sökte efter en lokal samarbetspartner.

1944-01-01--
Namn Helsingborg 19 från 1973-06-18
Som post-i-butik namn Laröd

Hittarp

Till Laröds Kiosk och Spelbutik går många av de postkunder som tidigare betjänades av postanstalten Helsingborg 19, det namn som den 18 juni 1973 gavs åt den ursprungliga poststationen i Hittarp. Denna öppnades med 1944 års ingång genom att det sedan 1936 års ingång där befintliga postombudet fick höjd status, d v s organiserades som en poststation.

I samband med denna omorganisation blev rutinmässigt namnfrågan föremål för prövning av olika instanser. Järnvägsstyrelsen påpekade i ett brev den 21 september 1943 att lastplatsen Hultarp fanns, som också var poststation. Då risken för förväxling av namnen Hittarp och Hultarp var av mindre betydelse ur järnvägstrafikens synpunkt hade järnvägsstyrelsen ingen anledning att motsätta sig det föreslagna namnet. Ortnamnskommissionen hade intet att erinra mot namnet.

För postombudets skötsel hade Bertha Henrietta Nilsson ansvarat och det var hon som nu blev föreståndare för poststationen. Hon följdes 1969 av Dorthy Ethel Lundgren, såsom vikarie från 1 mars 1969 och som ordinarie innehavare från och med juli 1970.

Från april 1974 organiserades poststationen den som en s k C-postexpedition. Från 1986 års ingång blev postkontor den gemensamma benämningen för alla postanstalter med kundbetjäning och med 1990-talets besvärande ekonomi på grund av minskat underlag har postkontoret förändrats till post-i-butik men också fått ett nytt namn, nämligen Laröd.

1875-01-01--1980-09-30

Sankt Ibb

Till Rönnebergs härad hörde enligt gällande indelning ön Ven. Kronobrevbäringsskyldigheten där upphörde med 1874 års ingång, men omorganisationen av postgången inom häradet blev inte klar förrän med 1875 års ingång.

Oron för hur det skulle bli med posten speglades i kommunalstämman i Sankt Ibb den 28 december 1873, då man uttryckte önskan att genast få en poststation på ön, detta med tanke på att inte belasta kommunen med postföringen dit (protokollsutdrag på sid 16).

Poststyrelsen begärde på grund av den efter stämman följande framställningen ett uttalande av länsstyrelsen. I detta, daterat den 6 februari 1874, uppgavs *"att den nya ordningen för tjänstebrevs befordring torde bliva under loppet av instundande sommar införd inom Rönnebergs härad och att vid nämnde förändring poststation otvivelaktigt kommer att inrättas på ön, men att skäl icke förefinnes att för närvarande därom gå i författning"*.

I poststyrelsen försågs ärendet den 12 februari 1874 med anteckningen *"ansågs ej för anleda vidare åtgärd"*. Det gick nu inte riktigt så snabbt att lösa frågan men med 1875 års ingång genomfördes kronobrevbäringsreformen inom Luggude, Torna, Rönnebergs, Onsjö och Harjagers härad. Då inrättades 32 nya skånska poststationer, 21 gångpostlinjer och två kärpostlinjer. Efter ytterligare några år skulle det mesta av distributionsätet förändras på grund av att lantbrevbäring infördes.

Från de sistnämnda omorganisationerna förskonades Vens poststation som med namnet Sankt Ibb öppnades med 1875 års ingång. Postföringen till och från ön förorsakade åtskillig huvudvärk under den sparsamhetskampanj som följde på grund av de stora kostnader som kronobrevbäringsreformen förde med sig.

Till föreståndare för poststationen Sankt Ibb antogs länsmannen Kjell Magnus Wollter med 200 kr i årsarvode. Detta sänktes år 1891 till 150 kr men höjdes med 1898 års ingång till 250 kr. Med oförändrat arvode överlämnades poststationen den 1 december 1904 till fröken Sigrd Olafva Henrietta Hector. Hon fick löneförbättring med 1913 års ingång till 360 kr och i oktober 1916 till 420 kr. Dessutom fick hon då ett särskilt biträdesanslag på 120 kr.

Till föreståndare för poststationen med det felaktiga namnet Sonnarp antogs vid starten länsmannen A Gyllensvärd med 240 kr i årsarvode. I 1874 års handskrivna liggare med beteckningen "*Poststationerna i Riket*" har Sannarp införts i alfabetisk ordning men senare överförts med namnet Sonnarp tio sidor längre fram. Detta har skett i anslutning till att länsmannen avled och efterträddes av änkefru Wilhelmina Gyllensvärd enligt poststyrelsens beslut den 7 augusti 1876.

Snickaren Pehr Månsson blev föreståndare för poststationen den 1 juli 1894. Hans årsarvode höjdes tre år senare från 300 till 325 kr och från den 1 april 1907 till 360 kr. Hans önskan om bättre förmåner ledde till att en del av ett årsarvode på 480 kr utbetalades utan kontrakt under perioden juli-september 1907, varefter f d folkskolläraren Arvid Welander godtog att fullgöra arbetet för 360 kr per år till vidare.

Med smedmästaren Carl Ljungberg tecknades ett kontrakt för tillämpning från den 1 oktober 1909 avseende 360 kr i årsarvode. Han följdes från 1912 års ingång av kontoristen Selma Ljungberg. Hennes period som föreståndare blev något längre men det 16 december 1918 tog fru Augusta Sjöberg över. Efter hennes död i februari 1944 blev fröken Anna Ingeborg Sjöberg föreståndare. Hon flyttade till Revingehed i oktober 1947 och efterträddes av Iris Margareta Ingeborg Paulsson. När poststationen, sedan 1939 namnändrad till Skåne-Ask, som nämns i inledningen på föregående sida, ersattes med lantbrevbäring från Röstånga från oktober 1969, antogs den sista föreståndaren till lantbrevbärare.

Konga

Postombud 1936-04-01–1954-12-01

Över poststationen Sonnarp (Skåne-Ask från den 15 maj 1939) expedierades posten till postombudet i Konga. Detta öppnades den 1 april 1936 med Siri Viktoria Mårtensson som ansvarig för dess skötsel, senare med efternamnet Peterson. Det låg utmed lantbrevbäringslinjen från Sonnarp (Skåne-Ask). Efter hand som lantbrevbärarna fick större befogenheter och deras linjer sträcktes ut, visade sig postombudet vara obehövt. Det avvecklades med november månads utgång 1954 i anslutning till ytterligare utsträckning av lantbrevbäringslinjen (postdirektionens beslut 1954-10-11).

1909-06-01–1970-09-30

Stora Herrestad

Stora Herrestads socken blev utan egen poststation vid kronobrevbäringsreformen. Mer än 30 år senare gjordes ett framgångsrikt försök att få en sådan. Enligt protokollet vid kommunalstämman den 21 oktober 1908 valdes handlanden N Larsson och trädgårdsmästaren E Johansson att "*förhöra sig hos poststyrelsen om staten vore villig att arrangera om poststation inom socknen*".

I anslutning till protokollet uppstod en tvist inom socknen rörande vem som skulle antas till föreståndare och inte minst om den blivande poststationens läge. Denna löstes efter omfattande skriftväxling och efter tillstyrkan av postmästaren i Ystad hemställde postdirektionen i Malmö den 22 april 1909 till poststyrelsen om bifall till framställningen. Till detta bidrog kronofogdens positiva inställning samt erbjudandet av folkskolläraren Martin Håkansson "*att åtminstone intill utgången av december månad 1911 handhava poststationen utan ersättning från postverket*".

Den öppnades den 1 juni 1909 med postföring alla vardagar till och från Ystad enligt nedan återgivna tidtabell.

253, II.					
Ystad—Stora Herrestad.					
(Från den 1 juni 1909.)					
—	1,0	0,6	Ystads postkontor.....	Alla söckendagar.	9,45
1,45	—	—	Stora Herrestads poststation	Alla söckendagar.	— 9,0

Poststationen övertogs med 1912 års ingång av hemmansägaren Håkan Månsson. Han överlämnade den åtta år senare till handelsidkern Anna Gustafva Carolina Nilsson. Efter hennes död i oktober 1942 blev fröken Anna Greta Nilsson föreståndare. Hon pensionerades den 1 maj 1970 och uppehöll befattningen på vakans till dess att poststationen kunde ersättas med bilåkande lantbrevbäring från Ystad med oktober månads ingång 1970.

Svensköp

1875-08-01—1961-05-27

Svensköp hör till den grupp av poststationer, som inrättades i andra etappen för kronobrevbäringsreformen i dåvarande Malmöhus län. Med handlanden Sven Mårtensson som föreståndare öppnades poststationen den 1 augusti 1875 (poststyrelsens beslut 22 juni 1875).

Enligt de i detta häftes inledande avsnitt om kronobrevbäringen nämnda besparingsdirektiven i poststyrelsens cirkulär den 27 september 1875 fick bl a civilstatens funktionärer uttala sig i frågan om indragning av vissa poststationer. Kronolänsmannen Georg Krook uttryckte den 6 januari 1876 i sitt brev till postmästare Christian Benedictsson i Hörby missnöje med reformen och tyckte att den gjort förhållandena sämre för alla men tillade:

"Vare nu härmed hur som helst så lärer dock en återgång till det äldre och bättre sättet för postbefordringen numera höra till det omöjliga och återstår väl därför endast att söka avhjälpa de fel och svagheter, varmed det nya är belastat. Till en början synas en mängd poststationer kunna utan synnerlig avsaknad indragas och ersättas med lösväskor och skall då dessa inom detta distrikt vara Svensköps, Espinge, Lyby, Södra Rörum, Fulltofta och Munkarps poststationer samt i sammanhang därmed kunde jämväl gångposten Hörby-Löberöd och Fulltofta-Esphult indragas".

Varken postmästaren eller postinspektionen tog detta på allvar. Inte heller vid införande av lantbrevbäring i området 1879 blev tanken på indragning av poststation i Svensköp realiserad och Sven Mårtensson satt ganska säker på sin befattning.

Bland de ärenden som han tog upp för prövning önskar jag nämna frågan om namnet på poststationen. Detta var detsamma som socknens, men poststationen låg i Kilhult. Detta namn användes ofta som adress på brev, vilka då hamnade i Everöd, Huaröd eller på andra poststationer i närområdet. Sven Mårtenssons brev till poststyrelsen den 31 mars 1886 med detta påpekande försågs där blott med anteckningen *"påkallar ej f n vidare åtgärd"*.

		210.					
		Espinge—Svensköp.					
		(Från den 16 november 1886.)					
T. Th. L.	—	10,15	1,1	Espinge poststation	T. Th. L.	5,0	—
T. Th. L.	1,15	—		Svensköps poststation (Kilhult)	T. Th. L.	—	2,0
				Postföringen å linien ombesörjes af lantbrevbärare.			

Posten till Svensköp befordrades med lantbrevbäraren från Äspinge. Poststationens läge angavs i tidtabellen med petitstil.

Sven Mårtensson tjänstgjorde som poststationsföreståndare under mer än 40 år. Den 1 april 1917 övertog Anna Victoria Larsson Rignell poststationen i Svensköp, då med 300 kr i årsarvode. Efter hennes död i december 1938 sköttes poststationen övergångsvis av Anna Rignell och från den 1 augusti 1939 av Brita Rignell.

Hon efterträddes med 1942 års ingång av fjärdingsmannen Oskar Albin Persson, som också svarade för löspostutdelningen till Harphult samt för postföringen mellan Sätaröd och Svensköp. Efter poststationens indragning den 28 maj 1961 blev han lantbrevbärare på linjen Hörby - Svensköp.

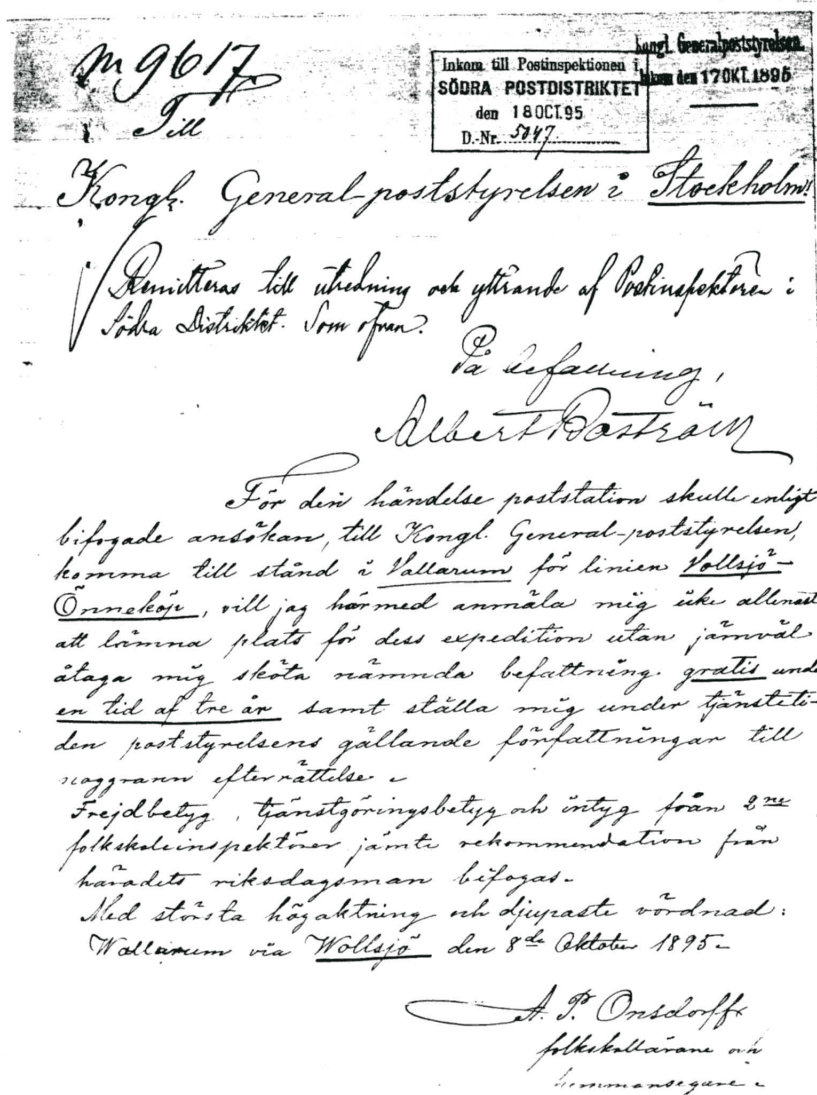
1912-11-01—1961-04-30

Vallarum

Här skall utrymme ägnas åt en av de förhållandevis sent tillkomna skånska poststationerna. Trots tidigt uttryckta önskemål kunde förhoppningarna om en poststation i Vallarum inte uppfyllas förrän den 1 november 1912.

Utan att gå via någon kommunal anordning skrev några invånare i Vallarum den 8 oktober 1895 till poststyrelsen och bad att få en poststation där utmed den redan befintliga linjen Vollsjo - Öneköp.

Folkskollärare Anders P Onsdorff var en av initiativtagarna och bifogade med ansökan det brev som återges i förminskad reproduktion på nästa sida. Av detta framgår att han inte bara kunde ställa lokal till förfogande utan även var villig att sköta en eventuell poststation gratis under tre år.

Poststyrelsen remitterade framställningen till postinspektionen i Malmö, som i sin tur gjorde en remiss till postmästaren i Tomelilla. Denne besökte området och uppgav sig i sitt svar den 23 oktober 1895 anse att "öppnandet av poststation i Vallarum ej att kommer att till någon betydighet gagna postverket".

Ett antal brev från olika intressenter i området kom till poststyrelsen under de följande månaderna, vilka alla berördes i ett brev från postinspektör Victor Melander i Malmö den 28 december 1895. Han avstyrkte den ifrågasatta omorganisationen och poststyrelsen fann vid föredragningen den 21 januari 1896 att framställningen inte borde föranleda till vidare åtgärd.

Vid kommunalstämman med Frenninge församling den 28 oktober 1905 togs postfrågan åter upp. Under mellantiden hade på privata initiativ en form av postombud anordnats i Vallarum. Nu ville man ha en av postverket bekostad befordran av posten till detta "inlämningsställe" samt till ett motsvarande i Frenninge by.

Till följd av stämmans beslut gjorde dess ordförande Lars Ohlsson den 9 december 1905 en formell framställning till poststyrelsen. I detta preciserades bl a ett önskemål "om inrättande av särskild poststation" i Vallarum med av poststyrelsen antagen föreståndare. Framställningen utmynnade emellertid bara i poststyrelsens beslut att öka frekvensen för postutdelningen.

Det skulle till ännu en ansökan innan vallarumborna fick gehör för sina önskemål (diarienummer 1 b 1912/544). En poststation öppnades sålunda den 1 november 1912 med Jacob Alexis Leonard Lagerlund som föreståndare. Denne var då 65 år gammal och hade under tiden 1 november 1901 - 31 mars 1912 varit stationsmästare vid den förenade post- och järnvägsstationen i Tärna i Västmanland. Han hade således erforderliga kvalifikationer, men hans in hopp var ett provisorium till dess att en något yngre kraft kunde komma till.

Denna blev förra småskollärarinnan Ingrid Persson, vilken tog över poststationen den 1 februari 1913. Vid 65 års ålder sade hon upp avtalet och följdes under en sexmånadersperiod av Anna Dorothea Persson. Den 1 mars 1937 trädde Ester Elisabeth Nilsson till och fick uppleva poststationens indragning med april månads utgång 1961 (Diarienummer Dt 225/61).

Viken

1875-01-01—

På annan plats i detta häfte har jag berättat att kronobrevbäringsreformen i dess olika genomförandeetapper i Skåne bl a medförde tillkomsten av 32 nya poststationer med 1875 års ingång. En av dessa var den som öppnades i Viken inom Luggude härad. Där anställdes fröken Emelie Charlotta Ennes med 250 kr i årsarvode. Redan från starten befordrades posten dit från Allerum sex gånger i veckan. Vårdshusidkaren August Pihl i Viken fick kontrakt om denna gångpostföring mot en ersättning av 44 öre per mil. Sannolikt lejde han någon att gå med posten i sitt ställe och detta mot lägre ersättning än han fick från postverket. Beloppet kan t ex jämföras med vad skomakaren Pål Wällgren i Stubbarp fick för att bära posten mellan Höganäs och Brunnby från samma tidpunkt, 36 öre per mil.

Allerum—Viken.									
(Gångpost.)									
M.T.O.Th.F.L.	—	4,15	e. m.	0,9	Allerums poststation.....	M.T.O.Th.F.L.	1,15	—	e. m.
M.T.O.Th.F.L.	6,15	—	e. m.		Wikens poststation.....	M.T.O.Th.F.L.	—	11,15	f. m.

Den 8 april 1878 redovisade länsstyrelsen i Malmö till poststyrelsen det slutliga förslaget till omorganisation inom länet med anledning av införande av lantbrevbäring. Postföringen hade hunnit ändras under mellantiden och nu fick Viken huvudposten med gående bud från Helsingborg sex gånger i veckan. Med bibehållande av poststationen i Viken tillstyrkte länsstyrelsens förslaget att postföringen skulle inskränkas från sex till fyra turer i veckan. På många andra håll medförde förslaget indragning av små poststationer.

Gångpostlinjen utlystes ledig till ansökan genom kungörelser i traktens kyrkor och genom tidningsannonser. Sex anbud kom in till postkontoret i Helsingborg under fatalietiden, varierande från kr 2 till kr 1:30 per dag. För det sistnämnda anbudet svarade torparen Bengt Nilsson i Viken. Detta innebar för hans del förnyande av det redan gällande kontraktet. Han hade tillträtt, när postföringen ändrades att utgå från Helsingborg och hade enligt uttalande av postmästaren "skött denna sin befattning på ett hedrande sätt".

Med oförändrat årsarvode, 250 kr, övertog fröken Hilda Bernhardina von Ekenstéen poststationen i Viken den 1 juli 1889. Hon fick årsarvodet höjt till 360 kr från 1913 års ingång och fick dessutom ett tillfälligt anslag om 50 kr per månad under sommaren 1914 (diarienummer 1 b 1472/14). Känning av merarbete på grund av ökat antal sommargäster fick också von Ekenstéens efterträdare från 1915, Maria Charlotta Hallberg. Hon avgick vid 73 års ålder i september 1932, varefter hennes vikarie sedan 1931, Maria Elisabeth Wikstrand blev ordinarie föreståndare.

Hon fick genom giftermål efternamnet Persson och upplevde en allt högre omsättning vid poststationen. Detta fick till följd att den höjdes till s k postexpedition från oktober 1951. Därmed fick fru Persson titeln stationsmästare, efterträdd 1970 av Inga Lisa Piasetzki, som 1974 lämnade över till Curt Carlsson. Därmed slutar tillgängliga arkivuppgifter om posten i Viken. Det torde vara svårt att låta sig informera om utvecklingen efter 1990-talets ingång.